

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2028–2037

Ramboll Finland Oy

Kaupunkiympäristön julkaisuja VVVV:NO

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2028–2037

Laura Ahopelto, Matti Myllynen, Ramboll Finland Oy

Kannen kuva | Laura Ahopelto

Julkaisija | Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala

ISBN | XXX-XXX-XXX-XXX-X

ISSN | 2489-4230

Sisällys

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2028–2037	3
Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma vuosille 2028–2037	4
1 Johdanto	6
1.1 Alueen perustiedot.....	6
1.2 Suunnittelun tausta.....	8
1.3 Osallistaminen.....	8
2 Luonnon monimuotoisuuden nykytila	9
2.1 Luontoselvitykset ja -seurannat	9
2.2 Luontotyytit ja kasvillisuus.....	10
2.3 Merkittävä lajisto	22
2.3.1 Nisäkkäät	22
2.3.2 Käävät ja orvakat	24
2.3.3 Sammalet.....	27
2.3.4 Linnusto	29
2.4 Haitalliset vieraslajit.....	29
3 Virkistyskäytön nykytila	31
4 Uhkatekijät	38
5 Luonnonhoidon suunnitelma.....	39
5.1 Luonnonhoidon toimenpiteet	39
5.2 Vieraslajien torjunta	46
6 Virkistyskäytön suunnitelma	47
7 Vastuutahot.....	51
8 Luonnon seuranta	52
9 Suunnitelman vaikutukset	53
10 Kustannukset ja aikataulu.....	54
11 Lähdeluettelo	55
Liite 1: Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi	56
Liite 2: Kuviokohtaiset luontotiedot.....	58
Liite 3: Toimenpiteiden aikataulu: kertaluontoiset investoinnit.....	61
Liite 4: Toimenpiteiden aikataulu: toistuva luonnonhoito ja kunnossapito Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	

Kuvailulehti 63

Presentationsblad 64

Description 65

1 Johdanto

Tuomarinkylässä sijaitseva Haltialan metsäsaareke on Helsingin luonnonsuojelualueohjelman 2025—2038 (Helsingin kaupunki 2025, kohde (41)). Luonnonsuojelualue sijoittuu Haltialan metsän aarnialueen luonnonsuojelualueen itäpuolelle. Haltialan metsäsaarekkeen ja aarnialueen väliin jää kapea viljelypelto ja ulkoilureitti. Luonnonsuojelualueohjelmassa alueen rauhoituksen tarkoituksiksi kerrotaan metsäluonnon ja linnustoarvojen turvaaminen.

Tämä hoito- ja käyttösuunnitelma (HKS) on alueen ensimmäinen ja antaa suosituksia sekä linjauksia luonnonhoidon ja virkistyskäytön ohjaamiseen 10 vuodeksi eteenpäin. HKS:n tavoitteena on turvata alueen luontoarvot, esittää luonnonsuojelualueen rajaus sekä tarvittavat luonnonhoito- ja kulunohjaustoimet.

Työstä vastasi Ramboll Finland Oy Helsingin kaupungin ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikön tilauksesta. Suunnittelua ohjasi Helsingin kaupungilla ympäristöasiantuntija Virpi Karén, joka toimi työtä varten perustetun työryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana. Hankkeen projektipäällikkönä ja pääasiantuntijana Ramboll Finlandissa työskenteli luontoasiantuntija Laura Ahopelto. Lisäksi Rambollin työryhmään kuuluivat luontoasiantuntija Matti Myllynen, maisema-arkkitehti Heta-Maija Seppälä ja ympäristöasiantuntija Emilia Vainikainen. Suunnitelmaa varten tarvittavat luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitykset tehtiin kesällä 2026.

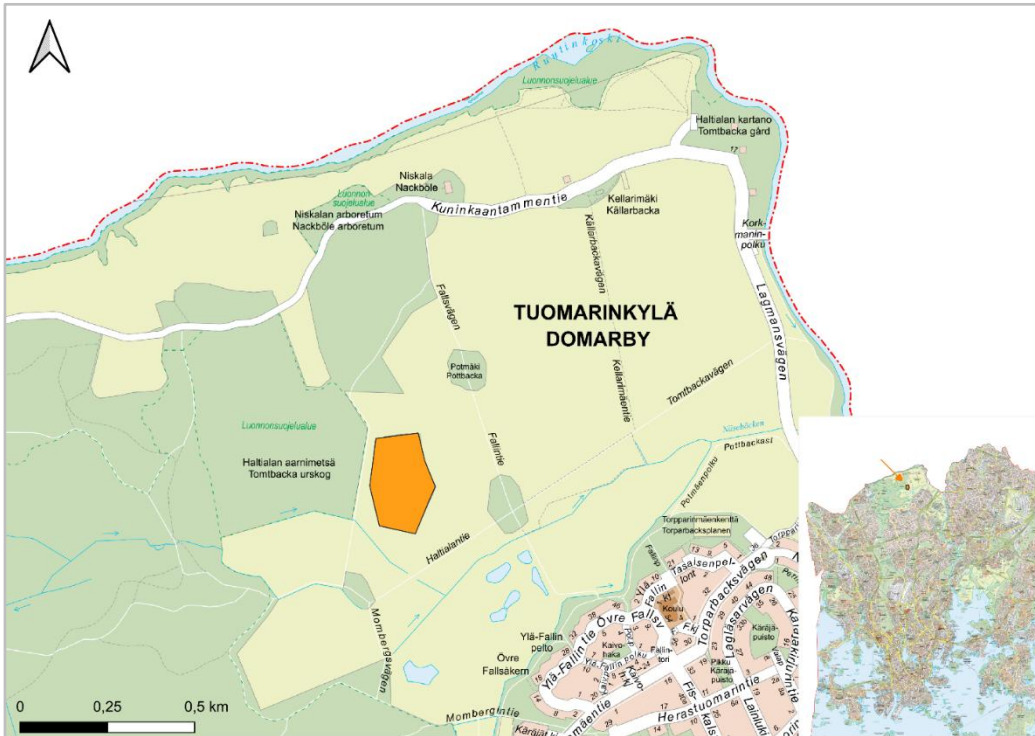
Työryhmään kuuluivat yleiskaavoituksesta yleiskaavasuunnittelija Katri Backman ja tiimipäällikkö Jouni Heinänen, puisto- ja viheraluesuunnittelusta suunnitteluasiantuntija Markus Holstein, ympäristönsuojelu ja ohjauksesta tiimipäällikkö Terhi Korvenpää, ympäristösuunnittelijat Antti Helakallio ja Raisa Ranta, ympäristöasiantuntijat Saara Karjalainen, Mira Lainiola ja Jere Salminen, maisema- ja yleissuunnittelusta maisema-arkkitehti Alli-Maiju Hurmola, kunnossapidosta projektinjohtajat Vesa Koskikallio ja Sami Pulkkinen, asemakaavoituksesta arkkitehti Lassi Mustonen, Staran ympäristönhoidosta luontomestari Maarit Naatus, metsähoitotyöntekijä Linda Peltola ja vastaava luontomestari Janne Snellman, liikenne- ja katusuunnittelusta liikenneinsinööri Teppo Pasanen, kulttuuri- ja vapaa-ajasta erityissuunnittelija Minttu Perttula ja maankäytön yleissuunnittelusta projektipäällikkö Niina Tuokko.

Työryhmä piti kolme kokousta, joista ensimmäisessä esiteltiin suunnittelualue ja hoito- ja käyttösuunnitelma, toisessa käytiin maastossa ja kolmannessa kommentoitiin hoito- ja käyttösuunnitelman luonnosta. Työryhmän koollekutsuja ja puheenjohtaja piti Ramboll Finland Oy:n edustajien kanssa erillisen kokouksen ennen työryhmän työskentelyn aloittamista. Työryhmästä kävi kesällä jäseniä tutustumassa suunnittelualueeseen. Hoito- ja käyttösuunnitelman luonnosta oli mahdollisuus kommentoida Teams-ryhmässä noin kahden viikon ajan.

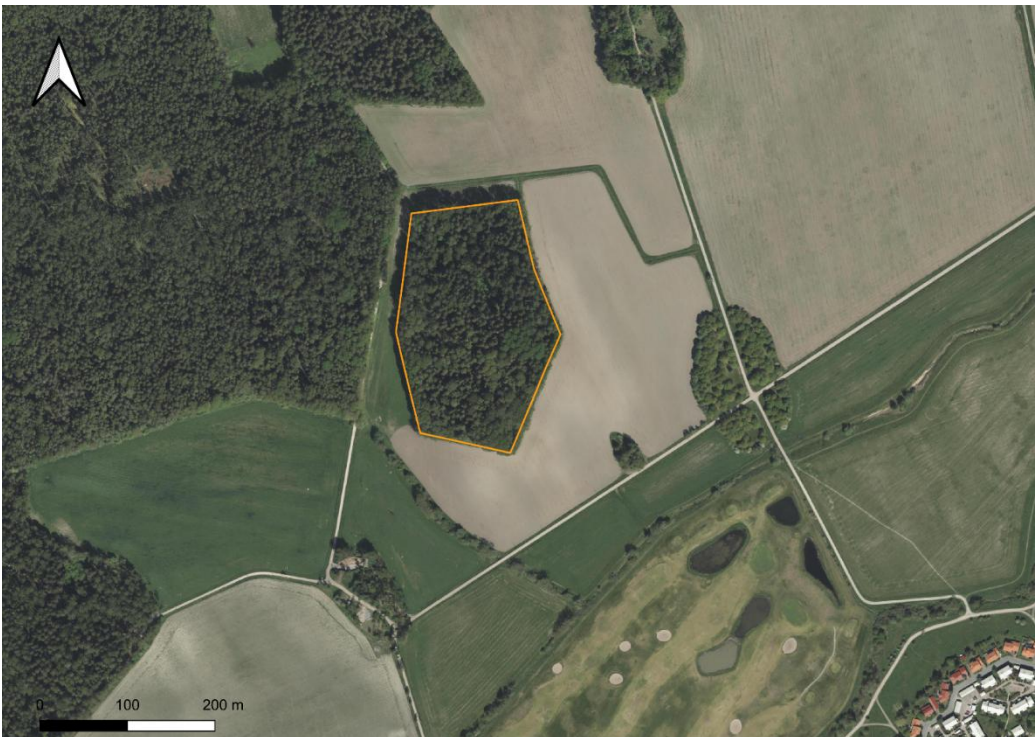
1.1 Alueen perustiedot

Tuomarinkylässä, laajan Haltialan metsän ja peltoalueiden keskellä (Kuva 1-1, Kuva 1-2) sijaitseva Haltialan metsäsaareke sijoittuu keskeiselle paikalle liito-oravan ydinalueen ja Maakunnallisesti tärkeän metsälintujen pesimäalueen (MAALI, Haltialan metsät) läheisyyteen. Luonnonsuojelualueen

pinta-ala on 4,0 hehtaaria ja alueen pienestä koosta riippumatta se muodostaa monimuotoisen metsäisen alueen peltojen keskelle. Alueen rajausta muutettiin alkuperäisestä rajauksesta noudattamaan kiinteistörajaa.

Kuva 1-1. Alueen sijainti Helsingissä.

Kuva 1-2. Haltialan metsäsaareke ilmakuvassa.

1.2 Suunnittelun tausta

Taulukko 1-1. Suunnittelun tausta.

Aihe	Kuvaus
Historia	Kellarimäen metsäsaareke on kuulunut pitkään Haltialan tilan alueisiin ja sitä ympäröiviä pelloja on viljelty pitkään. Vuoden 1932 ilmakuvassa on jo näkyvissä nykyisen ulkoilureitti ajotienä sekä peltokaistale viljeltynä.
Kaavoitus	Asemakaava 9540: retkeily- ja ulkoilualue. Yleiskaava 2016: virkistys- ja viheralue.
Muut suunnitelmat	VISTRA: Helsingipuiston vihersormi, lähiviheralueena sekä vihersormet ja laajat viheralueet. Yleiskaavan toteuttamishjelma 2025. Lentorata (maalainen).

1.3 Osallistaminen

Hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten pyrittiin tunnistamaan alueen keskeisimmät käyttäjätahot ja niihin oltiin yhteydessä sähköpostitse. Haltialan metsäsaarekkeen osalta näitä olivat:

- Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
- Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry
- Lännen Oyj
- Helsingin Suunnistajat ry
- Rastihaukat ry
- Helsingin yliopisto

Helsingin kaupunki perustaa luonnonsuojelualueen ja hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman. Uudenmaan Elinvoimakeskus käsittelee hakemukset ja hyväksyy suojelualueen perustamisen sisältäen rauhoitusmääräykset. Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy alueelle suunnitellun hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen.

Hoito- ja käyttösuunnitelman esittelyyn ei järjestetty avointa yleisötilaisuutta. Hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta lähetettiin verkkolinkki keskeisimpien sidosryhmien yhteyshenkilöille ja pyydettiin kommentteja tai kannanottoja noin kahden viikon sisällä. Kannanottojen antaminen ohjattiin Helsingin kaupungin kirjaamoon. *Saatujen kommenttien perusteella hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehtävät muutokset täydennetään kommenttikierroksen jälkeen.*

2 Luonnon monimuotoisuuden nykytila

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue on nykytilassaan tiheää kuusivaltaista, paikoittain lehtomaista metsää, joka on osittain syntynyt vanhalle peltomaalle. Metsä on kasvanut pääosin nykyisen kaltaisena 1940-luvulta asti, joskin sitä on hoidettu harventamalla 1990-luvun loppuun asti. Kulttuurivaikutteisuus ja ihmisen kädenjälki näkyvät metsän luonnossa selvästi. Luonnonoloiltaan metsäsaareke muistuttaa sen länsipuolella sijaitsevaa Haltialan aarnialueen varttunutta metsää, mutta sen kenttäkerros on aarnialueeseen verrattuna varsin köyhää metsän tiheyden ja varjoisuuden vuoksi. Metsäsaarekkeen alue on liito-oravan ydinaluetta, lahokaviosammalen elinympäristöä, arvokasta kääpääluetta sekä arvokasta lintualuetta. Vuoden 2020 uhanalaisten luontotyyppien selvityksessä (Erävuori ym. 2022) alueen eteläreuna luokiteltiin kohtalaisen edustavuuden tuoreeksi keskivinteiseksi lehdoksi.

2.1 Luontoselvitykset ja -seurannat

Taulukko 2-1. Aiemmat selvitykset ja seurannat

Aihe	Alueella tehtyt selvitykset
Luontotyytit ja kasvillisuus	Innofor Finland Oy. 2011. Helsingin metsien luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävien kohteiden inventointi (metso- toimintaohjelmakohteet). 2011. Kohdekuvauslomake M24. Erävuori L., Kullberg J., Lammi E., Manner J-P., Routasuo P., Suominen H. & Vauhkonen M. 2022. Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017-2020 (koosteraportti). Kaupunkiympäristön julkaisuja 2022:7.
Liito-orava	Lammi & Routasuo 2016. Helsingin liito-oravakartoitus 2016. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 7/2016. Lammi & Routasuo 2019. Liito-oravan levinneisyys Helsingissä 2019. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:21.
Linnut	Ellermaa, M, Tringa ry. 2018. Maakunnallisesti tärkeät metsälintujen pesimäalueet Uudellamaalla. Ellermaa, M. 2018. Helsingin tärkeät lintualueet ja merkittävä linnusto 2017. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2018:8
Lahokaviosammal	Manninen, O. 2017. Helsingin lahokaviosammalselvitys. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2017:8.
Käävät	Manninen, O. 2023. Helsingin metsien kääpäselvitys 2023.

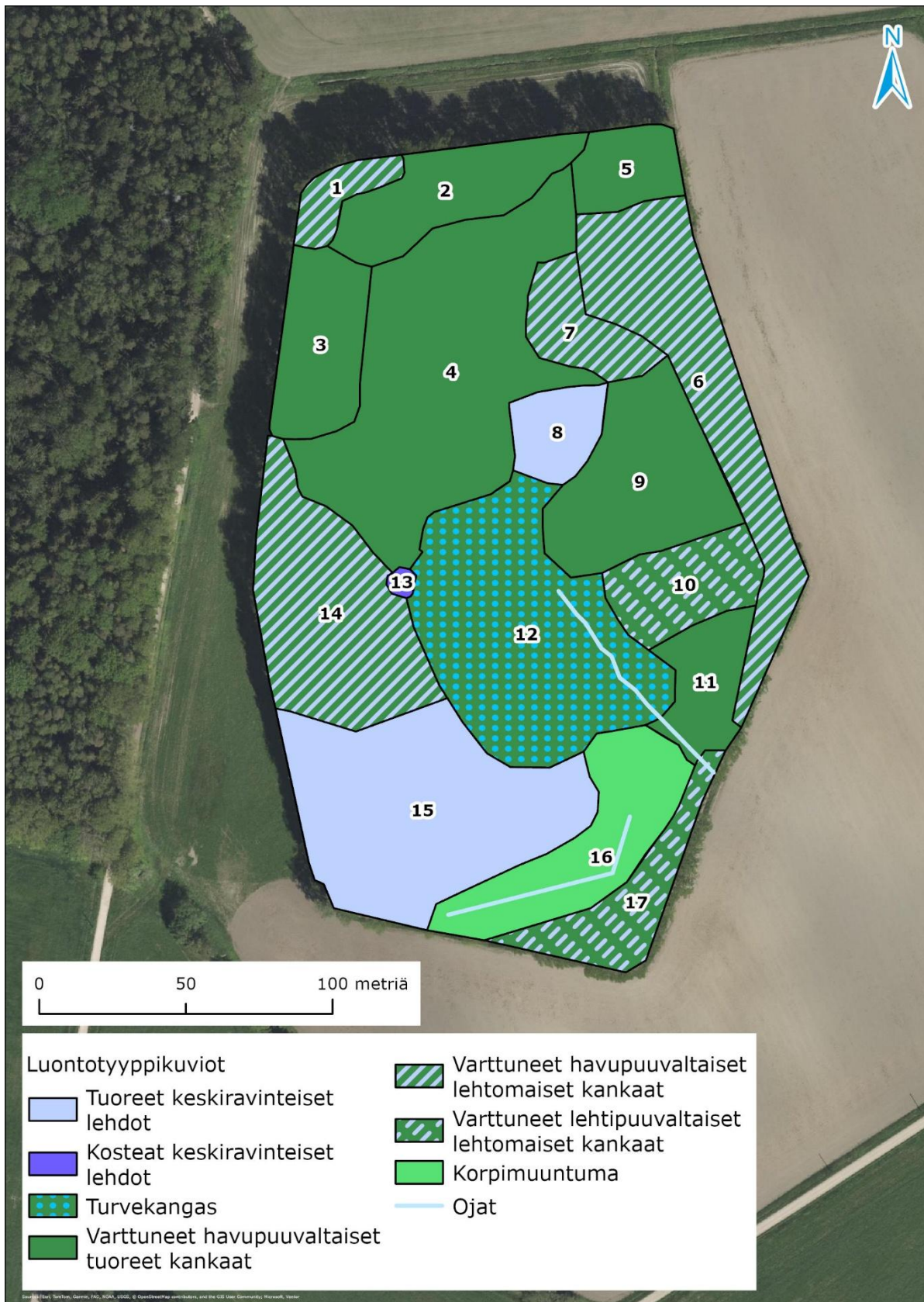
Park Project -tutkimus, jossa kartoitetaan Keskuspuiston alueen ääniä sekä Helsingin yliopiston ja Ilmatieteen laitoksen yhteinen tutkimus mikroilmastosta.

2.2 Luontotyytit ja kasvillisuus

Haltialan metsäsaarekkeen luontotyytit kartoitettiin koko metsäsaarekkeen osalta tämän hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä kesällä 2026. Alueelta rajattiin yhteensä seitsemäntoista luontotyyppikuviota, jotka edustavat viittä eri Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin kriteerien mukaista LuTU-luontotyyppiä sekä kahta LuTU-luokittelun ulkopuolista luontotyyppiä (korpi-muuntumaa ja turvekangasta). Haltialan metsäsaarekkeen alueelta havaitut LuTU-luontotyytit ja niiden uhanalaisuusluokitukset Etelä-Suomessa ja koko maassa ovat:

- Varttuneet tuoreet kankaat (VU/NT)
- Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat (NT/NT)
- Varttuneet lehtipuuvaltaiset lehtomaiset kankaat (VU/VU)
- Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU/VU)
- Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT/NT)

Alueen luontotyytit on kuvattu seuraavalla kartalla (Kuva 2-1).

Kuva 2-1. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueelta kesän 2026 luontotyyppiselvityksessä rajatut uhanalaisten luontotyyppien luokittelun (Kontula & Raunio 2018a) mukaiset luontotyypit, muut luontotyypit sekä alueella sijaitsevat suuremmat ojat.

Alueen luontotyyppejä on kuvailtu lyhyesti alla ja kuviokohtaiset tarkemmat tiedot on esitetty liitteessä 2. Suurin osa alueen luontotyypeistä on luonnontilaltaan vähän heikentyneitä tai heikentyneitä ja edustavuudeltaan enintään kohtalaisen edustavia. Alueen kasvilajisto on tavanomaista eikä alueelta havaittu valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia tai muutoin huomionarvoisia putkilokasvilajeja.

Alueen pohjoispuoliskolla esiintyy pääasiassa varttunutta **tuoretta kangasmetsää** (VU/NT) (kuviot 2, 3, 4, 5, 9, 11). Luontotyyppin edustavuus vaihtelee kuvioittain, mutta on pääasiassa kohtalaista. Edustavuutta heikentää paikoin kenttäkerroksen ja/tai puusukupolvien puuttuminen. Myös lahoppuun määrä kuvioilla on pääasiassa vähäistä. Kuviolla 2 luontaista lahoppuuta on kaatuneiden runkopuiden ansiosta enemmän. Kuvioilla on valtapuuna kuusi, mutta erityisesti pellon reunaan rajautuvilla osuuksilla kasvaa myös lehtipuita (haapaa, koivua tai raitaa). Kaikilla kuvioilla esiintyy myös runsaasti nuorta pihlajaa.

Kuva 2-2. Kuviolla 3 alueen länsireunalla kasvaa tuoretta kangasmetsää. Kuvion kenttäkerros on laikuittaista ja lahoppuuta on hyvin vähän. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-3. Kuviolla 4 esiintyy kohtalaisen edustavaa tuoretta kangasmetsää. Kuviolla on paikoin tiheää kuusitaimikkoa. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-4. Kangasmetsäkuvioilla oli myös jonkin verran pystyyn kuolleita puita (kuvio 9). Kuvassa näkyvässä haavassa oli liito-oravalle soveltuva kolo. Kuva Laura Ahopelto.

Tuoreen kangasmetsän ohella alueella esiintyy **havupuuvaltaisia lehtomaisen kankaan** (NT/NT) kuvioita (kuviot 1, 6, 7, 10, 14, 17). Näistä edustavin on alueen itäreunan pitkä- ja kapea valoisa kuvio 6, jonka puusto on sekametsää (koivu, kuusi, haapa, pihlajataimikko), ja kenttäkerros vaihtelee metsäkastikkavaltaisista laikuista ruohovaltaisiin. Eri-ikäistä lahoppua esiintyy kuviolla kohtalaisesti (Kuva 2-5). Luontotyyppi jatkuu alueen kaakkoiskulmassa edustavuudeltaan lähes vastaavana kuviolla 17. Kuviolla 10 kenttäkerros taas puuttuu kokonaan (Kuva 2-6). Kuviolla 7 esiintyy myös lehtomaista kangasta, mutta kenttäkerroksen valtalajiksi vaihettuu kielo (Kuva 2-7).

Kuva 2-5. Alueen itäreunalla esiintyy valoisaa lehtomaista kangasta (kuvio 6), jonka lajistoon kuuluvat mm. metsäkastikka, käenkaali, ahomansikka, ahomatara ja lehtotesma. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-6. Kuvan metsikkö (kuvio 10) rajattiin lehtomaiseksi kankaaksi, vaikka kenttäkerroksen lajisto puuttuu. Kuviolla kasvaa runsaasti järeitä haapoja, jotka varjostavat metsänpohjaa. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-7. Kuvion 7 lehtomaisella kankaalla valtalajeina kasvavat kielo, lehtotesma ja tiheä lehtipuu-taimikko. Kuva Laura Ahopelto.

Alueen keskiosissa on mahdollisesti aikoinaan ollut puustoinen korpikuvio. Sen jäänteinä alueella esiintyy **turvekankaista kuusikkoa** (kuvio 12, Kuva 2-8), jonka kenttäkerros on käytännössä olematon yksittäisiä ruohovartisia ja mustikoita lukuun ottamatta. Alueen kuivumisen syynä on todennäköisesti ojittaminen (Kuva 2-9).

Turvekankaan pohjoispuolella esiintyy kohtalaisen edustava **tuoreen lehdon kuvio 8** (VU/VU, Kuva 2-10), joka on kasvillisuudeltaan ja puustoltaan monimuotoinen, ja lahoppuutakin on kuvion kokoon nähden runsaasti. Turvekankaan lounaispuolella sijaitsee hyvin pienialainen, mutta ympäristöstään selkeästi erottuva **kostean lehdon** laikku (kuvio 13, Kuva 2-11).

Kuva 2-8. Kuviolla 12 esiintyy turvekangasta, joka on aiemmin todennäköisesti ollut korpea. Kasvillisuus on harvaa ja ruohovaltaista (käenkaali, metsäalvejuuri). Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-9. Kuviolta 12 kaakkoon johtava oja kuvattuna huhtikuussa 2026. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-10. Kuviolla 8 esiintyy lehtoa, jonka lajistoon kuuluvat mm. hiirenporras, metsäalvejuuri, isoalvejuuri, korpi-imarre, jänönsalaatti ja käenkaali. Puusto on kerroksellista ja lahoppuuta on kohtalaisen paljon. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-11. Kuviolla 13 kasvaa pienialainen kostea lehtolaikku, jolla on rehevä ruohovartinen kasvillisuus. Kuva Laura Ahopelto.

Alueen eteläosassa kasvaa tasaikäistä tiheää kuusikkoa (kuvio 15), jonka luontotyyppi vaihtelee lehtomaisen kankaan (Kuva 2-12) ja **tuoreen lehdon** (VU/VU, Kuva 2-14) välillä. Erityisesti kuvion pohjoisreunalla luontotyyppien raja ei ole täysin selkeä ja vaihtelee pienipiirteisesti (Kuva 2-13), minkä vuoksi alue on rajattu yhdeksi kuvioksi. Kenttäkerros kuviolla on laikkuista tiheään varjostavan latvuserroksen vuoksi, mutta esiintyvä lajisto edustaa pääasiassa tuoretta lehtoa. Kuvioilla kasvaa kuusen ohella järeää haapaa, erityisesti kuvion länsiosissa. Kuvioilla on vain vähän lahoppuuta. Luontotyyppien luonnontilaisuutta heikentävät alueella aikanaan tehdyt hakkuut ja ojitukset. Alueella on tiheässä sarkaojia.

Kuva 2-12. Kuviolla 15 on tiheää kuusivaltaista lehtomaisen kankaan metsää, jonka alla kenttäkerros on paikoin paljas. Kuvassa näkyy myös ojia ja sahakantoja. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-13. Kuvassa näkyy kuvion 15 vaihtumisyvyöhykettä rehevämmän lehdon ja lehtomaisen kankaan välillä. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-14. Kuvion 15 edustavinta osuutta. Kuva Laura Ahopelto.

Alueen kaakkoisosaan on kehittynyt ojen ympäristöön **corpimuuntumaa** (kuvio 16), jolle ei ole määriteltävissä selkeää luontotyyppiä. Korville tyypilliset sammalet uupuvat ja lajistoon kuuluu erilaisia ruohovartisia kostean paikan lajeja. Kuviolla on kosteita (kausikuivia) painanteita ja näitä ympäröiviä rehevempiä laikkuja, joilla kasvaa lähinnä viitakastikkaa ja metsäalvejuurta (Kuva 2-15, Kuva 2-16).

Kuva 2-15. Kuviolle 16 valuu ojista vettä ja kuviolla tulvii keväisin. Kuva toukokuulta 2026. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 2-16. Kuvio 16 kesällä 2026. Kesällä kosteat painanteet kasvavat lähinnä viitakastikkaa ja ruohovartisia, muistuttaen heinäkorpea. Kuva Laura Ahopelto.

2.3 Merkittävä lajisto

Haltialan metsäsaarekkeen lajistosta on tietoa, jota on kartoitettu osana laajempia luontoselvityksiä. Tässä luvussa on kuvattu alueella esiintyvää huomionarvoista lajistoa. Taulukoissa esitetyt uhanalaisluokkien lyhenteet ovat seuraavat: RE = hävinnyt, CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, DD = puutteellisesti tunnettu sekä RT = alueellisesti uhanalainen (alueellinen uhanalaisuus metsäkasvillisuusvyöhykkeellä 1b hemiboreaalinen, Lounainen rannikkomaa).

2.3.1 Nisäkkäät

Haltialan metsäsaarekkeella sijaitsee vuoden 2016 liito-oravaselvityksessä (Lammi & Routasuo 2016) rajattu liito-oravan ydinalue, jolta tehtiin useita liito-oravahavaintoja. Alue oli liito-oravan käytössä myös vuonna 2019 tehdyssä seurantakartoituksessa (Lammi & Routasuo 2019).

Alue on hyvin liito-oravalle soveltuvaa kuusivaltaista metsää, jossa kuusien joukossa kasvaa koko metsän alueella myös liito-oravan ruokailupuita haapoja ja koivuja. Alueella on useita vanhoja kolo-haapoja, jotka tarjoavat liito-oravalle lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Haltialan metsäsaarekkeen liito-oravan ydinalue on myös suorassa yhteydessä Haltialan aarnimetsän ydinalueeseen, joka sijaitsee Haltialan suojellulla aarnialueella, heti metsäsaarekkeelta länteen, ulkoilureitin toisella puolella. Ydinalueiden välissä on liito-oraville helposti liitämällä ylitettävä aukko, jonka reunapuustoa hyödyntäen alueen liito-oravat voivat kulkea ydinalueiden välillä.

Taulukko 2-2. Merkittävä lajisto Haltialan metsäsaarekkeen alueella, nisäkkäät

Laji	Rauhoitettu	Luonto-direktiivi	Uhanalaisuus	Muut huomiot	Kuviot
Liito-orava	x	IV	VU		Koko metsäsaareke kuuluu liito-oravan ydinalueeseen. Panahavaintoja kuviolta 12, 14, 15

Kuva 2-17. Haltialan alueen lähimpien liito-oravan ydinalueiden ja niiden välisten yhteyksien muodostama verkosto. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue on kokonaisuudessaan ydinaluetta ja sen lounaisosista tunnetaan liito-oravahavaintoja. Lähde: Helsingin luontotietojärjestelmä 04/2026.

2.3.2 Käävät ja orvakat

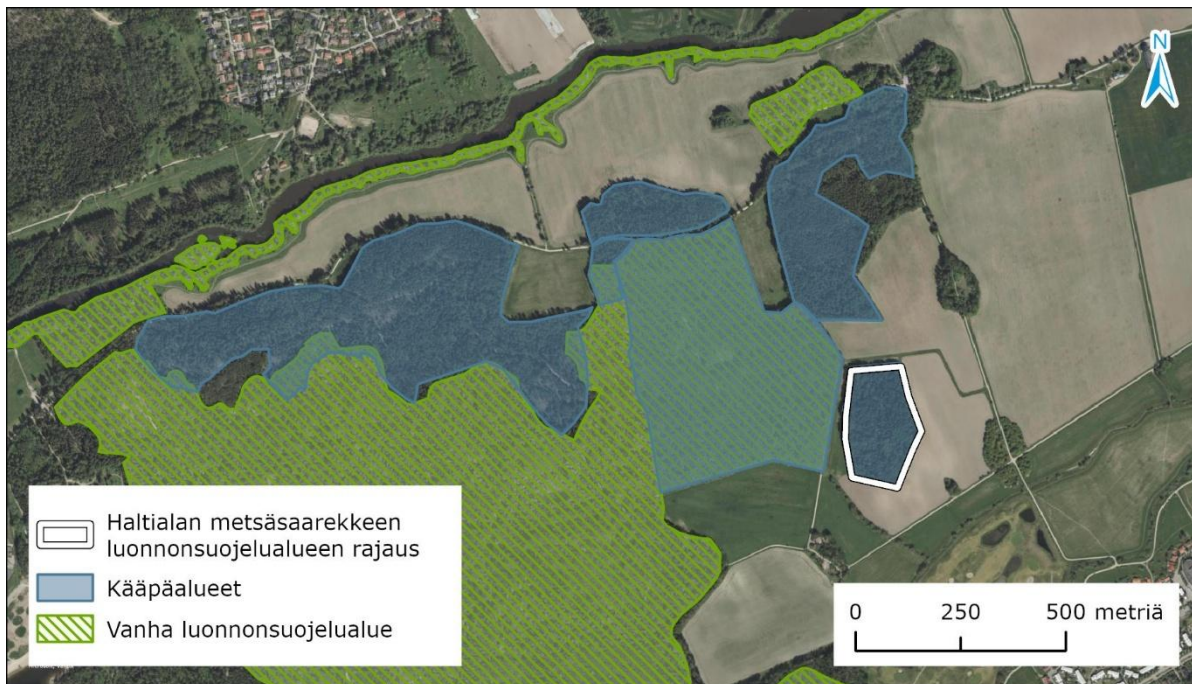
Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue kuuluu kokonaisuudessaan Haltialanmetsän pohjois- ja koillisosien arvoluokan I arvokkaaseen kääpäalueeseen (5/2023). Vuoden 2023 kääpäselvityksessä (Manninen 2023) koko kääpäalueelta havaittiin 95 kääpäalajia, joista 49 havaittiin myös metsäsaarekkeen alueelta. Lisäksi alueelta on aiemmin havaittu Suomen Lajitietokeskukseen tallennettuina ammattilaisten havaintoina 13 muuta kääpäalajia. Kaiken kaikkiaan Haltialan metsäsaarekkeen alueelta tunnetaan 62 havaittua kääväkäslajia. Haltialan metsäsaarekkeella havaittujen kääpä- ja orvakkalajien joukossa on sekä arvokkaiden ympäristöjen indikaattorilajeja että uhanalaisia lajeja. Koko kääpäalueelta on havaittu 64 indikaattorilistan lajia. Alueelta tavattuja huomionarvoisia lajeja on listattu oheisessa taulukossa.

Taulukko 2-3. Merkittävä lajisto Haltialan metsäsaarekkeen alueella, käävät ja orvakat

Laji	Rauhoitettu	Luonto-direktiivi	Uhanalaisuus	Muut huomiot	Kuviot
Sitkaskääpä (<i>Antrodia piceata</i>)			VU		6
Karttakääpä (<i>Antrodia mappa</i>)			VU		16
Korkkikerroskääpä (<i>Yuchengia subacida</i>)			NT		6
Peikonnahka (<i>Crustoderma dryinum</i>)			NT		N/A
Riukukääpä (<i>Phellinus viticola</i>)			RT, 1b		9

Kuva 2-18. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue kuuluu kokonaisuudessaan Haltialanmetsän pohjois- ja koillisosien arvokkaaseen kääpääalueeseen. Lähde: Helsingin luontotietojärjestelmä 04/2026.

Kuva 2-19. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen sijainti Haltialan aarnialueen luonnonsuojelualueen pohjois- ja koillisosien arvokkaan kääpäalueen osana.

Kuva 2-20. Haltialan metsissä esiintyvää tervakääpää (LC) kasvoi Haltialan metsäsaarekkeen alueella lahoppuun rungolla. Kuva Laura Ahopelto.

2.3.3 Sammalet

Haltialan metsäsaarekkeen alue on tunnettua lahokaviosammalen esiintymisaluetta (Manninen 2017). Helsingin vuoden 2017 lahokaviosammalselvityksessä alueelta havaittiin yksi lahokaviosammalsiintymä lahonneelta maapuulta ja koko metsäsaarekkeen alue rajattiin sammalen elinalueeksi. Metsässä on lukuisia vanhoja kantoja ja paikoittain lahoavaa maapuuta, jotka soveltuvat olosuhteiltaan hyvin lahokaviosammalelle.

Taulukko 2-4. Merkittävä lajisto Haltialan metsäsaarekkeen alueella, sammalet

Laji	Rauhoitettu	Luonto-direktiivi	Uhanalaisuus	Muut huomiot	Kuviot
Lahokaviosammal	x	II	EN	Esiintymispotentiaalia koko alueella	14

Kuva 2-21. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueelle rajattu lahokaviosammalen elinympäristö ja tunnetut sammalhavainnot alueelta.

2.3.4 Linnusto

Haltialan metsäsaarekkeen suojelualue kuuluu osaksi Haltialan pohjoisten metsien tärkeää lintualuetta (Ellermaa 2018) ja lisäksi sitä ympäröivät peltoalueet kuuluvat Niskalan peltojen tärkeään lintu-alueeseen, jolla on merkitystä erityisesti muuttolinnuille (Ellermaa 2018). Lisäksi metsäsaarekkeen alue kuuluu Pohjoisen Keskuspuiston MAALI-alueeseen (maakunnallisesti tärkeä lintualue) (Tringary 2018).

Metsäsaarekkeen alueelta ei kuitenkaan tunneta merkittävää lintulajistoa, eikä sellaista havaittu maastoselvitystenkään aikana. Huomionarvoista kuitenkin on, että lintudirektiivin I-liitteen laji pikkusieppo (*Ficedula parva*) pesii Haltialan aarnialueella aivan metsäsaarekkeen tuntumassa. On luultavaa, että alue soveltuu tulevaisuudessa pikkusiepon pesimisympäristöksi metsäsaarekkeen luonnonolojen kehittyessä ja metsän varttuessa.

2.4 Haitalliset vieraslajit

Alueelta ei havaittu haitallisia vieraslajeja kesän 2026 maastoselvityksissä. Lähimmät vieraslajiesiintymät (kanadanpiisku, rehuvuohenherne) sijoittuvat kuitenkin alueen läheisyyteen ulkoilureitin varteen (Kuva 2-22). Alueen eteläreunan lehdolta (kuvio 15) havaittiin yksittäisiä supikoiran ulostekasoja, joten supikoira vähintäänkin liikkuu alueella. Viitteitä supikoiran pesästä ei kuitenkaan havaittu.

Taulukko 2-5. Haitalliset vieraslajit Haltialan metsäsaarekkeen alueella.

Laji	Status	Kuviot
Supikoira	EU:ssa haitalliseksi säädetty vieraslaji	15

Kuva 2-22. Haltialan metsäsaarekkeen alueelta ja sen välittömästä läheisyydestä kesän 2026 selvityksissä tehdyt vieraslajihavainnot.

3 Virkistyskäytön nykytila

Haltialan metsäsaareke sijaitsee hieman erillään nykyisistä päävirkistysreiteistä peltojen ympäröimänä, minkä vuoksi alue ei houkuttele virkistyskäyttäjiä ja sen käyttöpaine on jäänyt vähäiseksi. Toisaalta alueen eristyneisyys ja rauhallisuus on houkutellut alueelle epätoivottua virkistyskäyttöä (Kuva 3-6, Kuva 3-7). Alueella on paikoin läjissä vanhaa jätettä (mm. lasipulloja, peltipurkkeja), joka vaikuttaa olevan melko vanhaa (Kuva 3-8).

Talviaikaan peltoalueet metsikön ja ulkoilureittien välissä ovat käytössä hiihtolatuina eikä alueella todennäköisesti kulje selkeää reittiä.

Luontotyyppikuviolla 4 sijaitsee kahteen erilliseen tutkimukseen liittyviä seurantalaitteita (Helsingin Yliopisto, Ilmatieteenlaitos, Suomen ympäristökeskus).

Taulukko 3-1. Virkistyskäytön nykytila Haltialan metsäsaarekkeen alueella.

Aihe	Kuvaus
Virkistyskäytön muodot	Merkittävää virkistyskäyttöä ei varsinaisesti esiinny Haltialan metsäsaarekkeen alueella. Alue on eristyksissä ulkoilureiteistä, eikä sillä kulje kuin yksi selkeästi jatkuvassa käytössä oleva polku. Mahdollinen virkistyskäyttö koostunee pääosin luonnon havainnoinnista ja marjastuksesta sekä sienestyksestä. Talviaikaan suunnittelualueen ja alueen länsipuolella kulkevan Haltialan aarnialueen reunaa kulkevan ulkoilureitin välillä kulkee laaja monen laidun hiihtolatureitistö osana Paloheinän peltolatua.
Kävijämäärä/ käyttöpaine	Alueen kävijämäärää ei tunneta, mutta selkeiden polkujen puuttumisesta voidaan päätellä sen olevan erittäin pieni.
Reitit	Alueella ei nykytilassa kulje varsinaisia selkeitä reittejä. Alueelle johtaa pellon poikki Haltialan aarnialuetta reunustavalta ulkoilureitiltä kaksi polkua (Kuva 3-1), joista pohjoisempi oli havaittavissa vain keväällä (Kuva 3-2). Alueen keskiosiin johtava polku oli selkeämpi ja kuljettavissa myös kesällä (Kuva 3-3). Metsäsaarekkeen pohjoisella puoliskolla alueen halki kulkee itä-länsisuunnassa yksi vähän kuljettu, mutta maastosta kuitenkin erottuva polku (Kuva 3-4). Tämän lisäksi alueen pohjoisreunalla kulkee heikkoja polkuja, jotka saattavat osittain olla eläinten käyttämiä polkuja. Osa poluista yhdistyy alueen läpi kulkevaan polkuun.
Nykyiset palvelurakenteet	Alueella ei sijaitse palvelurakenteita.

Saavutettavuus ja kulku alueelle	Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse julkisen liikenteen pysäkejä. Lähimmät bussipysäkit ovat 830 metrin päässä Torpparinmäessä sijaitseva Fallintorin bussipysäkki sekä noin kilometrin päässä Paloheinässä sijaitseva Sysimiehentien bussipysäkki. Lähin parkkipaikka on Niskalan arboretumin parkkipaikka noin 650 metrin päässä alueesta pohjoiseen. Myös Haltialan parkkipaikka noin 1200 metrin päässä palvelee alueen pysäköintiä.
---	--

Kuva 3-1. Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen ja sen ympäristön nykyinen reitistö sekä alueelta tehty maastohavainnot. Alueella kulkee joitakin kapeita, yhden ihmisen kuljettavia polkuja sekä ympäristöstään heikosti erottuvia polkuja. Infotaulu koskee Haltialan aarnimetsää.

Kuva 3-2. Alueen luoteiskulmaan johtava polku oli havaittavissa vain keväällä ennen kasvillisuuden puhkeamista lehteen. Kuva Matti Myllynen.

Kuva 3-3. Alueen keskiosan paikkeilla Haltialan aarnialueen infotaulun eteläpuolelta alueelle johti pellon läpi selkeämpi polku. Kuva Matti Myllynen.

Kuva 3-4. Alueen polkuverkosto on harva, polut ovat hyvin kapeita ja paikoin hankalasti havaittavia. Todennäköisesti niitä käyttävät ihmisiä enemmän eläimet. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 3-5. Elokuun maastokäynnillä havaittu majarakennelma. Kuva: Laura Ahopelto.

Kuva 3-6. Kevään ja kesän 2026 aikana metsäsaarekkeelta havaittiin useampia rakennelmia, joissa on käytetty todennäköisesti alueelta kaadettua puustoa. Kuva Laura Ahopelto.

Kuva 3-7. Yksi rakennelmien paikoista näytti kesäkuun lopulla tältä kaupungin käytyä poistamassa sillä sijainneen rakennelman. Kuva Matti Myllynen.

Kuva 3-8. Alueella on monin paikoin jätetty maastoon vanhaa roskaa. Kuva Matti Myllynen.

4 Uhkatekijät

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueella ei nähdä olevan erityisen vakavia tai akuutteja uhkatekijöitä. Alueen puusto on melko yksilajista ja tasaikäistä, mikä altistaa puuston erilaisille häiriöille (kuivuus, taudit), joita ilmastonmuutos voi vahvistaa. Alueella ei nykyisellään esiinny haitallisia vieraslajeja, mutta lähialueilla niitä havaittiin ja näiden leviämisen riski on syytä tiedostaa.

Taulukko 4-1. Uhkatekijät.

**Ajankohta: 1= Välitön uhka, 2 = 1–5 vuoden sisällä, 3 = 5–10 vuoden sisällä.*

***Voimakkuus: 1 = Lievä uhka: selviä, mutta ei peruuttamattomia muutoksia luontotyyeissä tai lajistossa, 2 = Keskivakava uhka: merkittäviä muutoksia tai yksipuolistumista luontotyyeissä tai lajistossa; osa muutoksista peruuttamattomia, 3 = Vakava uhka: osa alueen suojeluarvoista tai kaikki arvot vaarassa kadota.*

Uhka	Ajankohta*	Voimakkuus**
Haitalliset vieraslajit	2–3	1
Hallitsematon virkistyskäyttö/ luvaton virkistyskäyttö	2	1
Kirjanpainaja, metsätuhot	3	1
Lajiston köyhtyminen	3	1
Ilmastonmuutos, sään ääri-ilmiöt, kuivuus.	1–3	2
Peltoviljelyn vaikutukset, ravinnekuormitus	1–3	1

5 Luonnonhoidon suunnitelma

5.1 Luonnonhoidon toimenpiteet

Metsäsaareke on nykyisellään jaettu kaupungin luonnonhoitokuvioissa kahdeksi kuvioksi (495, 494), joista pohjoisempi on luokiteltu METSO- II luokan runsaslahopuustoiseksi kangasmetsäksi. Kummallekaan kuviolle ei ole esitetty hoitoa. Alueen puustoa on harvennettu viimeksi arviolta 1990-luvulla. Hakuiden jälkiä on havaittavissa alueella vanhoina sahakantoina ja paikoin vanhoina metsätyökoneen urina. Alueella on myös vanhoja ojituksia.

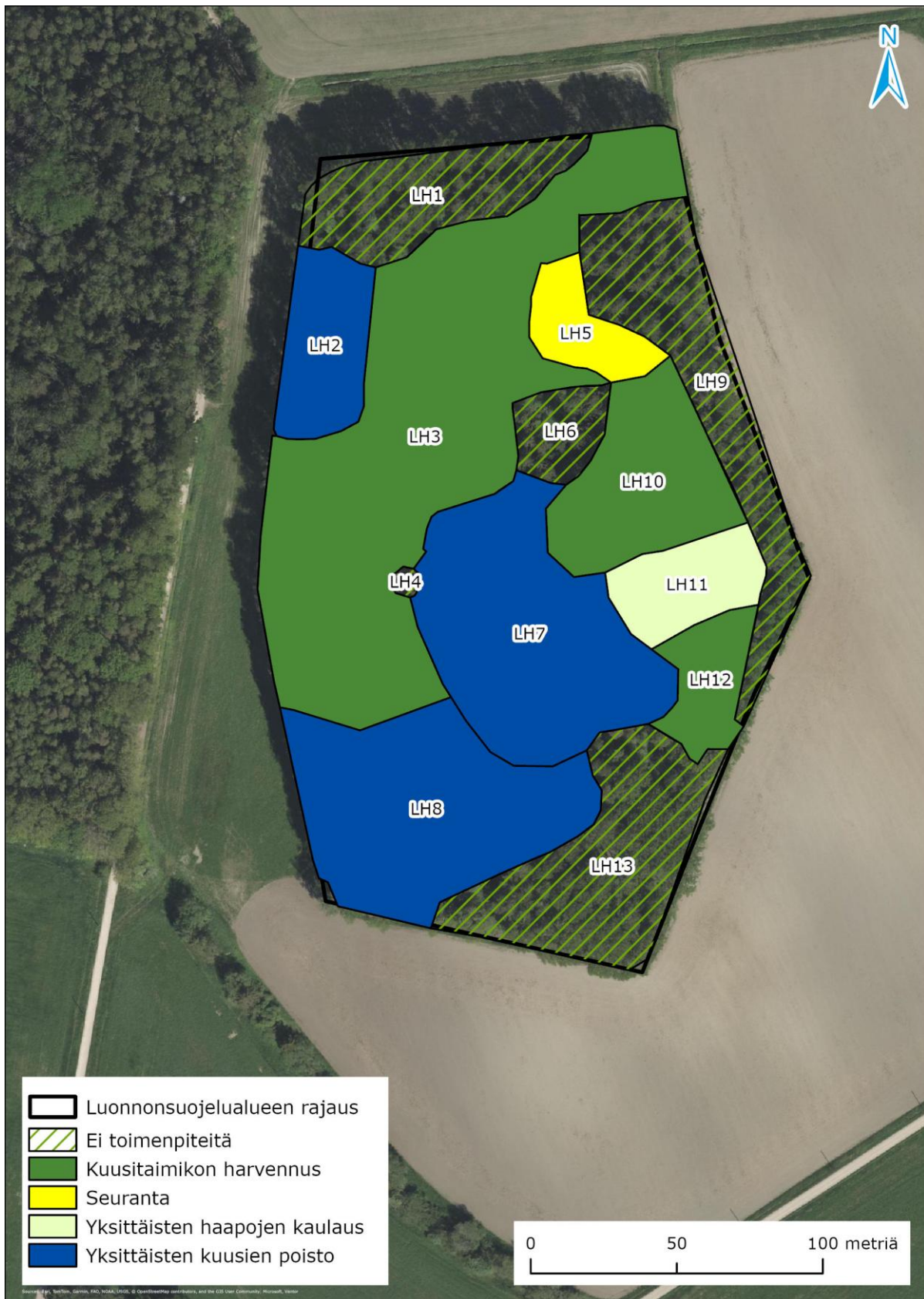
Luonnonhoidon suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä vauhditetaan alueen luontaista uudistumista lisäämällä metsänpohjan valoisuutta, monipuolistamalla puulajijakaumaa ja lisäämällä lahoppuujatkumoa. Toimenpiteinä esitetään yksittäisten kuusten poistoa, taimikoiden harvennusta ja haapojen kaulausta. Toimenpiteiden tavoitteena on alueen lajiston monimuotoistuminen. Kerroksellisuuden lisääntyminen on hyödyllistä muun muassa linnustolle ja lahoppuujatkumon parantuminen useille lajeille (mm. hyönteiset, käävät, sammaleet).

Yksittäisten kuusten poistoa tehdään erityisesti alueilla, joilla puusto on tasaikäistä ja tiheää (mm. eteläosan lehto). Näillä kuvioilla kenttäkerros on runsaan varjostuksen vuoksi aukkoinen ja lahoppuuta on lähtökohtaisesti hyvin vähän. Kuusia poistetaan poimimalla yksittäisiä puita, ensisijaisesti katkaisemalla puu niin korkealta, että rungon alaosa jää pystylahoppuiksi ja latvus maalahoppuiksi. Yksittäisiä haapoja kaulataan, jotta alueelle kehittyy nopeammin myös lehtilahoppuuta. Alueella sijaitsee useita tiheitä kuusitaimikoita, joita raivaamalla saadaan säilyville puille elintilaa ja nopeutettua puuston kerroksellisuuden lisääntymistä. Taimikon raivauksessa olennaista on tehdä raivaustöitä vaiheittain.

Toimenpiteet tulee tehdä alueella lähtökohtaisesti metsurityönä, jotta välttyään säilyvän puuston ja metsänpohjan sekä ympäröivien peltojen vaurioitumiselta. Kaikkia toimenpiteitä ei ole välttämättä tarpeen tehdä kerralla; puita voidaan kaataa useana vuonna peräkkäin, jotta esimerkiksi kuvion heinittyminen pysyy kurissa.

Oheisissa taulukoissa (taulukot 5-1 – 5-13) kuvioittain kuvattujen toimenpiteiden lisäksi alueella on sallittua pellolle kaatamassa olevien puiden kaataminen ja pellolle kaatuneiden puiden siirtäminen. Kaadettavat ja kaatuneet puut tulee jättää suojelualueelle lahoppuiksi. Mahdollisuuksien mukaan kaadettavat puut katkaistaan ylhäältä, jolloin runko jää osittain pystylahoppuiksi.

Kaikissa luonnonhoidon toimenpiteissä on keskeistä huomioida alueen status liito-oravan ydinalueena. Ennen puiden kaatoa on syytä tarkistaa, ettei latvuksessa ole liito-oravalle sopivaa risupesää tai koloa. Puuston harventamiseen liittyviä toimenpiteitä ei tehdä liito-oravan pesäpaikkojen läheisyydessä, jotta ei heikennetä luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisesti suojeltavaa lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Alueen liito-oravaselvitys olisi suositeltavaa päivittää ennen hoitotoimien aloittamista ajantasaisen tiedon varmistamiseksi.

Kuva 5-1. Luonnonhoitokuviot ja niille suositellut hoitotoimenpiteet Haltialan metsäsaarekkeen suojelualueella. Kuvassa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi suositellaan lahopuujatkumon kehittämistä koko alueella.

Taulukko 5-1. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH1 (luontotyyppikuviot 1 ja 2), 0,25 ha	
Toimenpide	Ei toimenpiteitä.
Tavoite	Luonnonhoitokuvion annetaan kehittyä itsestään. Luonnollisesti syntyvä lahoppuaines jätetään kuviolle.

Taulukko 5-2. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH2 (luontotyyppikuvio 3), 0,18 ha	
Toimenpide	Yksittäisten kuusien kaato lahoppuiksi, latvuserroksen avaaminen. Osa puista voidaan katkoa korkeammalta siten, että osa puusta jää pystypötkelöksi ja latvus maalahoppuiksi. Kaadettavien kuusten osalta tulee varmistaa, ettei niissä ole liito-oravalle sopivia risupesiä. Puuta, jossa on risupesiä ei tule kaataa.
Tavoite	Puuston rakenteen ja tilajakauman monipuolistuminen sekä lahoppuun lisääminen. Kun alueelta poistetaan yksittäisiä tasaikäisiä puita, nuoremmat puusukupolvet saavat kehittyä itsestään.

Taulukko 5-3. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH3 (luontotyyppikuviot 4, 5 ja 14), 1,13 ha	
Toimenpide	Alikasvoskuusitaimikoiden harvennus yksittäisiä taimia poistamalla.
Tavoite	Kerroksellisuuden ja valoisuuden lisääminen kuvion alueella. Valoa lisäämällä saadaan kenttäkerroksen kasvillisuutta kehittymään kuviolle monipuolisemmin. Samalla ehkäistään puuston tasaikäiskehitystä. Taimikon harvennuksella saadaan tilaa myös muille puulajeille.

Taulukko 5-4. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH4 (luontotyyppikuvio 13), 0,01 ha	
Toimenpide	Ei toimenpiteitä.
Tavoite	Luonnonhoitokuvion annetaan kehittyä itsestään. Luonnollisesti syntyvä lahoppuaines jätetään kuviolle.

Taulukko 5-5. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH5 (luontotyyppikuvio 7), 0,1 ha	
Toimenpide	Seuranta. Tarpeen mukaan toimenpiteet esim. vieraslajien torjumiseksi.
Tavoite	Seurataan rakennelman purkamisen seurauksena syntyneen avoimen alueen kasvillisuuden kehitystä.

Taulukko 5-6. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH6 (luontotyyppikuvio 8), 0,09 ha	
Toimenpide	Ei toimenpiteitä.
Tavoite	Luonnonhoitokuvion annetaan kehittyä itsestään. Luonnollisesti syntyvä lahoppuaines jätetään kuviolle.

Taulukko 5-7. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH7 (luontotyyppikuvio 12), 0,55 ha	
Toimenpide	Yksittäisten kuusien kaato lahoppuiksi, latvuserroksen avaaminen. Toimenpiteet voidaan jakaa usealle vuodelle, jotta alue ei lähde heinittymään voimakkaasti. Osa puista voidaan katkoa korkeammalta siten, että osa puusta jää pystypököksi ja latvus maalahoppuiksi. Kaadettavien kuusten osalta tulee varmistaa, ettei niissä ole liito-oravalle sopivia risupesä. Puuta, jossa on risupesä ei tule kaataa.
Tavoite	Kuvion valoisuuden, puuston kerroksellisuuden ja tilajakauman monipuolistuminen sekä lahoppuun lisääminen. Kun alueelta poistetaan yksittäisiä tasaikäisiä puita, nuoremmat puusukupolvet saavat kehittyä itsestään. Samalla kuvion kenttäkerroksen kasvillisuus kehittyy monimuotoisemmaksi.

Taulukko 5-8. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH8 (luontotyyppikuvio 15), 0,53 ha	
Toimenpide	Yksittäisten kuusien kaato lahoppuiksi, latvuserroksen avaaminen. Toimenpiteet voidaan jakaa usealle vuodelle, jotta alue ei lähde heinittymään voimakkaasti. Osa puista voidaan katkoa korkeammalta siten, että osa puusta jää pystypököksi ja latvus maalahoppuiksi.

Kuvio LH8 (luontotyyppikuvio 15), 0,53 ha	
	Kaadettavien kuusten osalta tulee varmistaa, ettei niissä ole liito-oravalle sopivia risupesäitä. Puuta, jossa on risupesä ei tule kaataa.
Tavoite	Valoisuuden ja lahoppuun lisääminen kuviolla. Kuvion kenttäkerroksen kasvillisuuden vahvistuminen ja monimuotoisuuden lisääntyminen.

Taulukko 5-9. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH9 (luontotyyppikuvio 6), 0,38 ha	
Toimenpide	Ei toimenpiteitä.
Tavoite	Luonnonhoitokuvion annetaan kehittyä itsestään. Luonnollisesti syntyvä lahoppuaines jätetään kuviolle.

Taulukko 5-10. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH10 (luontotyyppikuvio 9), 0,29 ha	
Toimenpide	Alikasvoskuusitaimikoiden harvennus yksittäisiä taimia poistamalla.
Tavoite	Valoisuuden lisääminen kuvion alueella. Valoa lisäämällä saadaan kenttäkerroksen kasvillisuutta kehittymään kuviolle monipuolisemmin. Samalla ehkäistään puuston tasaikäiskehitystä. Taimikon harvennuksella saadaan tilaa myös muille puulajeille.

Taulukko 5-11. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH11 (luontotyyppikuvio 10), 0,14 ha	
Toimenpide	Yksittäisten haapojen kaulaus. Kaulattavat haavat pitää tarkastaa liito-oravalle soveltuvien pesäkolojen ja risupesien varalta.
Tavoite	Valoisuuden lisääminen kuvion alueella. Valoa lisäämällä saadaan kenttäkerroksen kasvillisuutta kehittymään kuviolle monipuolisemmin.

Taulukko 5-12. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH12 (luontotyyppikuvio 11), 0,12 ha	
Toimenpide	Alikasvoskuusitaimikoiden harvennus yksittäisiä taimia poistamalla.
Tavoite	Valoisuuden lisääminen kuvion alueella. Valoa lisäämällä saadaan kenttäkerroksen kasvillisuutta kehittymään kuviolle monipuolisemmin. Samalla ehkäistään puuston tasaikäiskehitystä.

Taulukko 5-13. Luonnonhoidon toimenpiteet

Kuvio LH13 (luontotyyppikuviot 16 ja 17), 0,39 ha	
Toimenpide	Ei toimenpiteitä.
Tavoite	Luonnonhoitokuvion annetaan kehittyä itsestään. Luonnollisesti syntyvä lahopuuaines jätetään kuviolle. Alueelle muotoutumassa olevan suoluontotyypin annetaan kehittyä luontaisesti.

Kuva 5-2. Luonnonhoitokuviolla 3 (luontotyyppikuvio 4) sijaitsevia tiheitä taimikko-osuuksia suositellaan harvennettavan kevyesti, jotta säilyvä puusto saa tilaa. Kuva: Laura Ahopelto.

Kuva 5-3. Tiheää nuorta kuusitaimikkoa kuviolla 5. Kuva: Laura Ahopelto.

Kuva 5-4. Kuviolla 7 sijaitseva avoin kohta, jolta on poistettu luvaton rakennelma. Kasvillisuuden kehittymistä seurataan ja mahdolliset vieraslajit poistetaan. Kuva: Laura Ahopelto.

Kuva 5-5. Lehtilahopuun ja lahopuujuatkumon lisääminen alueella on tärkeää. Vasemmalla näkyviä erityisesti linnuille tärkeitä pötkelöitä on alueella vain yksittäisiä. Oikealla näkyy eri-ikäistä lahopuuta luontotyyppikuviolla 8. Kuvat: Laura Ahopelto.

5.2 Vieraslajien torjunta

Koko luonnonsuojelualueen alueella sallitaan vieraslajinisäkkäiden aktiivinen torjunta, mikäli ne aiheuttavat vaaraa suojelualueille. Vieraskasvilajeja suojelualueelta ei havaittu, mutta pellolla suojelualueen ja sen länsipuolisen kävelytien välissä esiintyy sekä haitallista kanadanpiiskua että haitallisten vieraslajien tapaan leviävää rehuvuohenhernettä. Molempien torjuntaa suositellaan, jotta lajit eivät leviä suojelualueelle.

Taulukko 5-14. Vieraslajien torjunta.

Laji	Toimenpide	Kuvio
kanadanpiisku (<i>Solidago canadensis</i>)	Kasvin siementämisen estävä niitto kolmesti kessässä, kasvien ja juurakon poistaminen kaivamalla.	Ls-alueen ulkopuolella, LH2 & LH3:n kohdalla.
rehuvuohenherne (<i>Galega orientalis</i>)	Kasvin siementämisen estävä niitto kahdesti kessässä, juurakon poistaminen kaivamalla.	Ls-alueen ulkopuolella, LH1:n kohdalla.
supikoira (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) ja muut vieraseläinlajit	Torjutaan tarpeen mukaan soveltuvin menetelmin, esimerkiksi supikoiran osalta supikoira-ansojen asentaminen niille soveltuville paikoille.	Koko alueella, erityisesti kuviolla 15.

6 Virkistyskäytön suunnitelma

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue on tarkoitus jättää aktiivisen virkistyskäytön ulkopuolelle. Metsäsaareke on hankalasti saavutettavissa, sillä kesäaikaan sinne kuljetaan viljelykäytössä olevien peltojen halki ja talvella latuverkko katkaisee kulkuyhteyden. Näin ollen alueen virkistyskäyttöä ei kehitetä eikä sinne ohjata virkistyskäyttäjiä. Luonnonsuojelun kannalta on kuitenkin tärkeää lisätä maastoon opasteita, jotka kertovat kyseessä olevan suojelualue ja sen rauhoitusmääräyksistä. Opasteita on suositeltavaa kehittää Haltialan aarnialueiden opasteiden yhteydessä tai vähintään lisätä aarnialueen opastauluihin tieto metsäsaarekkeen suojelusta.

Oheisessa taulukossa ja kartalla (Kuva 6-1) on kuvattu suunnitellut toimenpiteet. Taulukossa kuvattujen toimenpiteiden lisäksi suojelualueella on sallittua jatkaa siellä käynnissä olevia tutkimushankkeita.

Taulukko 6-1. Virkistyskäytön ohjaus ja palvelurakenteet.

Ohje	Kuvaus
Alueopasteet	Sijoitetaan alueopaste Haltialan aarnimetsän suojelualueen opastaulun läheisyyteen joko sen viereen tai vastakkaiselle puolelle ulkoilureittiä (Kuva 6-2).
Rauhoitusmääräystaulut ja suojelualueen rajamerkit	Kaksi rauhoitusmääräystaulua sijoitetaan alueelle johtavien polkujen varteen alueen länsireunalle ja luoteiskulmaan siten, että taulut eivät ole suoraan havaittavissa alueen ulkopuolelta, mutta alueelle saapuva ei voi niitä sivuuttaa. Rajamerkkejä sijoitetaan suojelualueen reunoille yhteensä 4–8 kpl, vähintään jokaiseen kulmaan. Tolppiin kiinnitettävien rajamerkkien lisäksi rajausta voidaan tarpeen mukaan vahvistaa puihin maalatuin merkein (Kuva 6-3).
Reitit ja polut	Alueelle ei osoiteta uusia merkittyjä polkuja eikä alueen nykyisiä polkuja ole tarpeen esittää kartoilla. Lahoamaan jätettäviä puiden runkoja oksineen voidaan tarvittaessa käyttää alueen polkujen sulkemiseen ja virkistyskäytön vähentämiseen erityisesti suojelualueelle johtavien polkujen varsilta.
Uusien polkujen rakentaminen ja kunnossapito	Ei tarvita.
Pitkospuut	Ei tarvita.

Ohje	Kuvaus
Penkit ja levähdyspaikat	Ei tarvita.
Pyörätelineet ja parkkipaikat	Ei tarvita.
Turvallisuus	Vaarallisia* ja esimerkiksi pellolle kaatuneita puita voidaan poistaa, mikäli niitä ei tulkita liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikoiksi. Puut voidaan siirtää lahoppuiksi suojelualueen puolelle. <i>Vaarallisiksi puiksi tulkitaan:</i> 1) kuolleet oksat ja latvukset, jotka roikkuvat ulkoilureitin yli tai sen reunalla 2) kaatuessaan ulkoilureitille ulottuvat konkelot eli toista puuta vasten nojaavat puut 3) kaatuessaan ulkoilureitille ulottuvat lahoavat pötkelöt 4) hyvin heikkokuntoiset elävät puut, jotka saattavat asiantuntija-arvion perusteella kaatua ulkoilureitille tuuliolojen tai latvuksen painopisteen perusteella.

Kuva 6-1. Virkistyskäytön suunnitelmakartta. Karttaan on merkitty rauhoitusmääräystaulujen, luonnonsuojelualueomerkkien sekä suunnitellun, uuden alueopasteen paikat sekä nykyiset ulkoilureitit.

*Kuva 6-2. Haltialan metsäsaarekkeen suojelualueen alueopaste sijoitetaan Haltialan aarnimetsän suojelualueen opastaulun läheisyyteen joko sen viereen tai vastakkaiselle puolelle ulkoilureittiä.
Kuva: Laura Ahopelto.*

*Kuva 6-3. Suojelualueen raja merkitään kuvassa näkyvin tolpin ja tarpeen mukaan rajausta voidaan täydentää puihin maalatuin merkinnöin. Kuva on otettu Haltialan aarnialueen reunamalta.
Kuva: Laura Ahopelto.*

7 Vastuutahot

Taulukko 7-1. Vastuutahot.

Vastuutaho	Toimenpiteet
Ympäristöpalvelut	Luonnonsuojelualueiden investointien, kuten uusien opasteiden ja rakenteiden suunnittelu ja tilaaminen Luontoselvitysten tilaaminen tai toteuttaminen Luonnon seurannan tilaaminen tai toteuttaminen Hoito- ja käyttösuunnitelman päivitys
Rakennukset ja yleiset alueet (Rya) - palvelukokonaisuus	Alueiden kunnossapito/luonnonhoidon tilaaminen sekä reittien käyttö- turvallisuudesta huolehtiminen Opastaulujen kunnossapito
Urakoitsijat	Reittien kunnossapito sekä opasteiden rakentaminen Luonnonhoitotyöt: niitot, puuston harvennus ja haitallisten vieraslajien torjunta Puiden turvallisuuskaadot

8 Luonnon seuranta

Oheiseen taulukkoon on koottu alueella tehtävät tai tehtäväksi suositellut seurantatoimenpiteet. Alueen lajiston seurannalla voidaan arvioida hoitotoimien onnistumista.

Taulukko 8-1. Luonnon seuranta.

Seuranta	Menetelmät	Aikataulu
Vieraskasvilajit	Maastokartoituksella selvitetään lajisto ja esiintymien laajuus. Tieto kootaan luontotietojärjestelmään.	2 vuoden välein. Seuranta voidaan tehdä alueella tehtävien hoitotoimenpiteiden yhteydessä, laajempi kartoitukset seuraavan hoitosuunnitelman päivityksen yhteydessä.
Muu kasvillisuus ja kasvisto	Maastokartoituksella selvitetään lajikirjo, uhanalaiset ja muut huomionarvoiset lajit. Tieto kootaan luontotietojärjestelmään.	Hoitokauden puolivälissä on suositeltavaa arvioida, ovatko tehdyt hoitotoimet edistäneet kasvilajiston monipuolistumista. Laajempi kartoitukset 10 vuoden välein hoitosuunnitelmia päivitettäessä.
Käävät ja orvakkaat, linnusto	Maastokartoituksella selvitetään lajikirjo, uhanalaiset ja muut huomionarvoiset lajit. Tieto kootaan luontotietojärjestelmään.	10 vuoden välein.
Liito-orava	Liito-oravan ydinalueiden ja elinalueiden seuranta tapahtuu paljolti papanalöytöjen ja kolopuiden perusteella. Havaintojen perusteella voidaan seurata ydinalueiden ja elinalueiden määrän muutosta ja lajin leviämistä uusille alueille. Tieto kootaan luontotietojärjestelmään.	Liito-oravan elinalueita ja niiden tärkeimpiä osia eli ydinalueita kartoitetaan osana Helsingin liito-oravaseuranta. Ennen puiden poistoja on tarkistettava, ettei kaadettavissa puissa ole liito-oravalle soveltuvia koloja tai risupesä.

9 Suunnitelman vaikutukset

Alueen rauhoittamisella voidaan arvioida olevan pääasiassa positiivisia vaikutuksia saaren luonto-arvoille. Luonnonhoidon ja virkistyskäytön toimenpiteiden tärkeimmät vaikutukset on koottu seuraavaan taulukkoon.

Taulukko 9-1. Toimenpiteiden vaikutukset alueeseen.

Toimenpide	Vaikutus
Luonnonsuojelualueen perustaminen	Luonnonsuojelu luo edellytykset alueen luontotyyppien ja lajiston säilymiselle ja kehittymiselle ja turvaa alueen metsien luontaisen kehityksen.
Valoisuuden lisääminen poimintahakkuilla	Erityisesti tuoreet lehdot (luontotyyppikuvio 15) hyötyvät valon lisääntymisestä, mikä auttaa monimuotoisen kasvillisuuden kehittämisessä.
Taimikon raivaus	Puuston kerroksellisuuden lisääntyminen, valon lisääntyminen
Lahopuun lisääminen	Lajiston monimuotoisuuden parantuminen, elinympäristöjen lisääntyminen lahoppuusta riippuvaisille lajeille.
Virkistyskäyttöä ei ohjata alueelle	Virkistyskäytöstä aiheutuvan häiriövaikutuksen (mm. kuluminen) estäminen. Alueen virkistyskäyttö säilyy vähäisenä, jollaista se on jo nykyisellään. Kasvillisuus ja eliöstö saavat kasvaa ja kehittyä luontaisesti.

10 Kustannukset ja aikataulu

Taulukko 110-1. Investointien kustannukset ja aikataulu.

Investointi	Ajankohta	Kustannus
Alueopasteet (sisältää suunnittelun)	2028	7 000 €
Rauhoitusmääräystaulut ja suojelualueen rajamerkit	2027–2028	7 000 €

Taulukko 110-2. Kunnossapidon kustannukset ja aikataulu.

Toimenpide	Toistotiheys	Kustannus vuodessa	Kustannus 10 vuodessa
Vieraslajien seuranta ja torjunta (osittain virkатыönä)	Tarvittaessa	3 000 €	30 000 €
Alikasvostaimikon harvennus (osittain virkатыönä)	5–10 vuoden välein	3 000 €	30 000 €
Kuusten poiminta	5–10 vuoden välein	5 000 €	50 000 €
Haapojen kaulaus	10 vuoden välein	5 000 €	5 000 €

11 Lähdeluettelo

Ellermaa, M, Tringa ry. 2018. Maakunnallisesti tärkeät metsälintujen pesimäalueet Uudellamaalla.

Ellermaa, M. 2018. Helsingin tärkeät lintualueet ja merkittävä linnusto 2017. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2018:8

Erävuori L., Kullberg J., Lammi E., Manner J-P., Routasuo P., Suominen H. & Vauhkonen M. 2022. Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017-2020 (koosteraportti). Kaupunkiympäristön julkaisuja 2022:7.

Helsingin kaupunki 2026. Kaupungin luontotietojärjestelmän aineistot: metsäverkosto, niittyverkosto, liito-oravaverkosto, uhanalaiset luontotyypit, kääpääalueet, lahokaviosammalaineistot, lintualueet, MAALI-alueet, purot, vieraslajit, yleisten alueiden rekisterin viheralueaineistot. Aineisto poimittu 03/2026.

Helsingin kaupunki 2026b. Ortoilmakuvat rajapintapalveluna. Tiedot poimittu 9.9.2026

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Innofor Finland Oy. 2011. Helsingin metsien luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävien kohteiden inventointi (metso- toimintaohjelmakohteet). 2011. Kohdekuvauslomake M24.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki, Suomen ympäristö 5/2018, 388 s. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4819-4>

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4816-3>

Lammi & Routasuo 2016. Helsingin liito-oravakartoitus 2016. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 7/2016.

Lammi & Routasuo 2019. Liito-oravan levinneisyys Helsingissä 2019. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:21.

Manninen O. 2017. Helsingin lahokaviosammalselvitys. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2017:8.

Manninen, O. 2023. Helsingin metsien kääpäselvitys 2023.

Suomen lajitietokeskus 2026. Tietopyyntö 20.3.2026. <http://tun.fi/HBF.119052>

Liite 1: Ehdotus rauhotusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- uusien ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen;
- lemmikkieläinten irti pitäminen sekä
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla mukaan lukien liikennevakuutettavat sähköpyörät;
- pyörällä ajo

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla;
- vierasperäisten pienpetojen pyynti maanomistajan luvalla;
- virkistyskäytölle, naapurikiinteistöille, tien käytölle ja liikenteelle ilmeistä vaaraa aiheuttavan puun tapauskohtainen kaataminen maapuiksi tai vaaraa aiheuttavien oksien poistaminen maanomistajan luvalla niin, että läpimitaltaan vähintään 10 cm ja sitä paksummat rungot ja oksat jätetään alueelle lahopuiksi;
- muut tonttien, teiden, ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon liittyvät toimet
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen;
- tieteellisen tutkimuksen seurantavälineiden asentaminen ja huoltaminen maanomistajan luvalla sekä
- Lupa- ja valvontaviraston hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman tai muun suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi ja virkistyskäytön ohjaamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman erikseen.

Liite 2: Kuviokohtaiset luontotiedot

Kuvio	Pinta-ala	LUTU-tyyppi	LUTU-uhanalaisuus (V/ES)	Edustavuus	Luonnontilaisuus	Puu- ja pensas-kerros	Kenttä- ja pohjakerros	Huomionarvoiset lajit	Vieras-lajit	Vieras-lajien peittävyys	Kuluneisuus	Muuta
1	0,055	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Pääpuulaji haapa. Joitain raitoja, nuoria pihlajia, kuusia. Pensaskerrok-sessa tuomia.	Kielo, lehtotesma, valkovuokko, nurmilauha, lillukka	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
2	0,191	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Pääpuulaji kuusi, mutta runsaasti myös haapaa. Kuviolla myös yksittäisiä raitoja ja runsaasti nuorta pihlajaa.	Mustikka	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	Kuvion eteläreunalla tiheää taimikkoa.
3	0,176	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Heikentynyt	Pääpuulaji kuusi, joitain yksittäisiä lehtipuulajeja.	Mustikka, metsäalvejuuri	-	-	0 %	Voimakkaasti kulunut	
4	0,666	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Pääpuulaji kuusi. Yksittäisiä lehtipuulajien puita.	Mustikka, metsäalvejuuri	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	Kuvion itäreunalla ja pohjoisosissa tiheää nuorta taimikkoa. Vain kaksi puusukupolvea. Kuviolla sijaitsee kahden eri tutkimuksen (Suomen ympäristökeskuksen, Helsingin yliopiston ja Ilmatieteenlaitoksen mittarilaitteistoja.
5	0,093	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Heikentynyt	Pääpuulaji kuusi. Runsaasti nuorta pihlajaa.	Mustikka, metsäkastikka	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	Kuvion keskellä tiheä pensasaitamainen kuusi-taimikko

Kuvio	Pinta-ala	LUTU-tyyppi	LUTU-uhanalaisuus (V/ES)	Edustavuus	Luonnontilaisuus	Puu- ja pensas-kerros	Kenttä- ja pohjakerros	Huomion-arvoiset lajit	Vieras-lajit	Vieras-lajien peittävyys	Kuluneisuus	Muuta
6	0,377	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Kuusi, koivu, haapa etenkin pellon reunassa.	Metsäkastikka, sananjalka, ahomansikka, lillukka, nuokkuhelmikkä	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
7	0,105	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Valtalaji kuusi, runsaasti nuorta pihlajaa.	Kielo, metsäkastikka, mustikka	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
8	0,088	Tuoreet keskivänteiset lehdot	VU/VU	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Tuomi, kuusi.	Soreahiirenporras, metsäalvejuuri, isoalvejuuri, korpiimarre, metsäimarre, jänönsalaatti	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
9	0,292	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Valtalaji kuusi, yksittäisiä lehtipuita.	Mustikka, metsäkastikka	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
10	0,144	Varttuneet lehtipuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	VU/VU	Heikko	Heikentynyt	Valtalaji haapa, muutamia kuusia.	Ei kenttäkerrosta. Vaa-loa on liian vähän.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
11	0,116	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT/VU	Kohtalainen	Heikentynyt	Valtalaji kuusi, yksittäisiä varttuneita haapoja.	Mustikka.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	Kuviolla tiheää nuorta kuusitaimikkoa.
12	0,547	Turvekangas		Ei luontotyyppi	Heikentynyt	Valtalaji kuusi, joitain mäntyjä ja haapoja.	Metsäalvejuuri, käenkaali, oravanmarja, mustikka.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
13	0,008	Kosteet keskivänteiset lehdot	NT/NT	Kohtalainen	Heikentynyt	Kuusi, tuomi.	Soreahiirenporras, rönssyleinikki, jänönsalaatti, metsäalvejuuri, lehtotesma.	-	-	0 %	Ei kuluneisuutta	
14	0,372	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT/NT	Kohtalainen	Heikentynyt	Osalla kuviosta pääpuulaji kuusi, osalla haapa. Runsaasti pihlajaa.	Lillukka, ahomansikka, metsäorvokki, valkovuokko, sormisara.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	
15	0,529	Tuoreet keskivänteiset lehdot	VU/VU	Heikko	Heikentynyt	Kuusi, tuomi, haapa, pihlaja.	Metsäalvejuuri, lehtotesma, ahomansikka, valkovuokko, käenkaali, oravanmarja, metsäkorte, lillukka, rönssyrölli.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	

Kuvio	Pinta-ala	LUTU-tyyppi	LUTU-uhanalaisuus (V/ES)	Edustavuus	Luonnontilaisuus	Puu- ja pensas-kerros	Kenttä- ja pohjakerros	Huomionarvoiset lajit	Vieras-lajit	Vieras-lajien peittävyys	Kuluneisuus	Muuta
16	0,25	Korpimuuntuma	-	Heikko	Heikentynyt	Harmaaleppä, pihlaja.	Viitakastikka, nurmi-lauha, soreahiirenporras, metsäalvejuuri, korpipaatsama, metsätähti, käenkaali, oravanmarja, lehtotesma.	-	-	0 %	Ei kuluneisuutta	
17	0,141	Varttuneet lehtipuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	VU/VU	Kohtalainen	Vähän heikentynyt	Pääpuulaji haapa, myös muita lehtipuulajeja ja yksittäisiä kuusia.	Käenkaali, oravanmarja, sormisara, valkovuokko, lillukka, kiolo, lehtotesma.	-	-	0 %	Kulumista havaittavissa	

Liite 3: Toimenpiteiden aikataulu: kertaluontoiset investoinnit

Toimenpide	Kuviot	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Rauhoitusmääräystaulut ja suojelualueen rajamerkit	1-17		x								
Alueopasteet				x							

Liite 4: Toimenpiteiden aikataulu: toistuva luonnonhoito ja kunnossapito

Toimenpide	Kuviot	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Vieraslajien seuranta ja torjunta	1–17	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Alikasvostaimikon harvennus	4, 5, 9, 11, 14	X	X								
Kuusten poiminta	3, 12, 15		X	X							
Haapojen kaulaus	10		X								
Alueopasteiden ylläpito	Alueen ulkopuolella	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rauhoitusmääräystaulujen ja suojelualueen rajamerkkien ylläpito	1–17	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Kuvailulehti

Tekijä	Laura Ahopelto & Matti Myllynen
Nimike	Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma
Sarjan nimike	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön aineistoja
Sarjanumero	VVVV:NO
Julkaisuaika	KK:VVVV
Sivuja	55
Liitteitä	4
ISBN	XXX-XXX-XXX-XXX-X
ISSN	2489-4257 (verkkojulkaisu)
Kieli, koko teos	Suomi
Kieli, yhteenveto	Suomi, ruotsi, englanti

Tiivistelmä:

Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue sijaitsee Pohjois-Helsingissä Tuomarinkylän kaupunginosassa, Haltialan metsien itäisimmässä reunassa Haltialan aarnialueen itäpuolella, Haltialan peltöjen ympäröimänä. Luonnonsuojelualueen pinta-ala on 4,02 ha.

Haltialan metsäsaarekkeen luonto on kulttuurivaikutteista kuusivaltaista metsää, joka on saanut kehittyä pääosin nykyisenkaltaisena 1940-luvulta. Metsää on harvennettu 1990-luvun loppuun asti. Alueen puusto koostuu varttuneiden kuusten lisäksi myös varttuneista haavoista, raidoista, koivuista, ja paikoittain harmaalepistä. Vanhempien puiden lisäksi alueella esiintyy paikoittain tiheitä nuorten kuusten ja pihlajien taimikkoja. Lahopuuta alueella on vähän, paikoittain kohtalaisesti. Luontotyypeistä alueelta rajattiin varttuneita tuoreita kankaita, varttuneita lehtomaisia kankaita sekä tuoreita ja kosteita keskiravinteisia lehtoja, jotka ovat edustavuudeltaan kohtalaisia. Alue on kokonaisuudessaan liito-oravan ydinaluetta, Helsingin tärkeitä lintualueita, arvokkaita kääpäalueita sekä lahokaviosammalen elinympäristöä.

Luonnonsuojelualueen virkistyskäyttö on sen eristyneen sijainnin vuoksi vähäistä. Alueella kulkee nykyisin muutama maastosta heikosti erottuva polku ja sieltä täältä alueelta löytyy vanhaa roskaa. Alueella on käynnissä Helsingin yliopiston tutkimuksia. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa alueelle ei esitetä suunnitelmallista virkistyskäyttöä, eikä alueella kulkevia polkuja virallisteta.

Hoito- ja käyttösuunnitelman keskeisenä tavoitteena on metsäympäristöjen luonnonmukainen kehitys ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen. Alueelle suunnitellaan toteutettavaksi lahopuun ja valoisuuden lisäämistä kuusitaimikoiden raivaamisella sekä yksittäisillä varttuneempien kuusten poistoilla ja haapojen kaulaamisilla, huomioiden liito-oravan pesäpuut alueella.

Avainsanat: Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualue, varttunut metsä, tuore kangas

Presentationsblad

Författare	Laura Ahopelto & Matti Myllynen
Titel	Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
Seriens titel	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön aineistoja
Serienummer	VVVV:NO
Utgivningsdatum	KK:VVVV
Sidantal	55
Bilagor	4
ISBN	XXX-XXX-XXX-XXX-X
ISSN	2489-4257 (verkkojulkaisu)
Språk, hela verket	Suomi
Språk, sammanfattning	Suomi, svenska, engelska

Sammanfattning:

Naturskyddsområdet Tomtbacka skogsdunge ligger i norra Helsingfors i stadsdelen Domarby, i den östligaste delen av Tomtbacka skog, öster om Tomtbacka urskogsområde och omgivet av Tomtbackas åkrar. Naturskyddsområdets yta är 4,02 ha.

Naturen i Tomtbacka skogsdunge består av kulturpåverkad grandominerad skog som huvudsakligen har fått utvecklas i sitt nuvarande tillstånd sedan 1940-talet. Skogen gallrades fram till slutet av 1990-talet. Trädskiktet består förutom av äldre granar även av äldre aspar, sälgar, björkar och ställvis gråalar. Utöver de äldre träden förekommer lokalt täta bestånd av unga granar och rönnar. Mängden murken ved är liten, ställvis måttlig. Bland naturtyperna avgränsades äldre friska moar, äldre lundartade moar samt friska och fuktiga mesotrofa lundar med måttlig representativitet. Hela området utgör ett kärnområde för flygekorre, ett viktigt fågelområde i Helsingfors, ett värdefullt område för tickor samt livsmiljö för grön sköldmossa.

Rekreatjonsbruk i naturområdet är litet på grund av det isolerade läget. I området finns några stigar som syns dåligt i terrängen, och här och där förekommer gammalt skräp. I området bedrivs forskning av Helsingfors universitet. I skötsel- och användningsplanen föreslås ingen planerad rekreatjonsanvändning av området, och de befintliga stigarna kommer inte att officiellt märkas ut. Det centrala målet för skötsel- och användningsplanen är att främja en naturlig utveckling av skogsmiljöerna och öka den biologiska mångfalden. För området planeras åtgärder för att öka mängden murken ved och förbättra ljusförhållandena genom röjning av unga granplantor samt genom enstaka avverkningar av äldre granar och ringbarkning av aspar, med beaktande av flygekorrens boträd inom området.

Nyckelord: Naturskyddsområdet Tomtbacka skogsdunge, äldre skog, frisk mo.

Description

Author	Laura Ahopelto & Matti Myllynen
Title	Haltialan metsäsaarekkeen luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma
Series name	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön aineistoja
Series number	VVVV:NO
Time of publication	KK:VVVV
Pages	55
Appendices	4
ISBN	XXX-XXX-XXX-XXX-X
ISSN	2489-4257 (electronic publication)
Language, entire work	Finnish
Language, summary	Finnish, Swedish, English

Summary:

Haltiala forest island's nature reserve is located in the Tuomarinkylä district in Northern Helsinki, at the Easternmost edge of the Haltiala forests next to Haltiala protected forest, surrounded by Haltiala's agricultural fields. The area of the nature reserve is 4,02 ha.

The forest islands nature is human-influenced spruce dominated forest that has developed mostly in its current state from the 1940s. The forest was thinned until the end of the 1990s. The area's tree stand comprises of grown spruce trees, grown aspens, pussy willows, birch trees and, here and there, grey alders. In addition to older trees, the area is partially dominated by thickets of younger spruce and rowan trees. The amount of deadwood in the area is low, moderate in parts. The habitat types found in the area include mature mesic heath forests, mature herb-rich heath forests, as well as both mesic and moist mesotrophic herb-rich forests. The entire area is a breeding habitat of the Eurasian flying squirrel, an important bird area in Helsinki, a valuable polypore area as well as a habitat of *Buxbaumia viridis*.

Recreational use of the area is sparse due to its isolated location. A few poorly visible paths traverse the area and old trash can be found here and there. The University of Helsinki is carrying out research projects in the area. The nature management and use plan does not recommend further recreational use in the area and no paths are to be made official.

The central goal of the nature management and use plan is the natural development of the area and increase in local biodiversity. The plan seeks to increase deadwood and amount of light in the area by recommending thinning of spruce thickets and with removals of individual spruce trees and girdling of mature aspens, taking flying squirrel nest sites into account.

Key words: Haltiala forest island's nature reserve, mature forest, heath forest

Helsinki

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista.